

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З
ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

ІНФОРМАТИКА

5 клас

Укладачі: Т.В.Остапенко, вчитель вищої категорії, старший вчитель;
О.О.Черкас, вчитель інформатики СПН№15 м. Києва.

Київ – 2014

Пояснювальна записка

Курс інформатики – важлива складова навчання і виховання учнів, основоположна частина математичної освіти. Цей курс базується на відповідному змісті Базового компонента освіти.

Навчання інформатики в середній школі для дітей з особливими освітніми потребами виконує низку значущих для загального розвитку особистості учня завдань: удосконалення здатності логічно міркувати, уміння виділяти властивості предметів і явищ комп'ютерного світу; виховання зосередженості, наполегливості, працьовитості, самостійності; розвиток інтелекту, пам'яті, мовлення, уяви.

Програмою передбачено вивчення питань, пов'язаних з алгоритмами та їхніми виконавцями. У результаті роботи з ними учні повинні розуміти на підсвідомому рівні поняття виконавця, його середовища, команди, системи команд виконавця, алгоритму, отримати подальші знання про основні алгоритмічні структури, зокрема, наслідування, розгалуження та повторення, навчитися виконувати готові алгоритми, а також складати прості алгоритми та портфоліо для виконавців, які працюють у певному зрозумілому для відповідної вікової категорії комп'ютерному середовищі, використовуючи просту систему їхніх команд. Головною метою алгоритмічної лінії є вміння розв'язувати значущі для учнів задачі з їх повсякденного життя, застосовуючи алгоритмічний підхід: уміння планувати послідовність дій для досягнення цілей, передбачати можливі наслідки; розв'язувати задачі, для яких відповіддю є не число або твердження, а опис послідовності дій, створення моделі, схеми, графіка тощо.

Однією з важливих складових програми є інтегративні навчальні проекти, при виконанні яких відбувається закріплення, поглиблення та активне засвоєння матеріалів курсу. Передбачено, що учні мають здійснювати вибір із запропонованих життєвих ситуацій (тем), придумувати свою тематику життєвих ситуацій; планувати та коригувати план дослідження, використовуючи нові ІТ-технології; виявляти готовність відкрито висловлювати та відстоювати свої думки; вчитись слухати та чути партнера, з повагою визнавати право кожного на власну точку зору; навчитись презентувати результат індивідуального чи колективного дослідження.

Програмою передбачено створення учнями індивідуальних або групових проектів. У ході створення цих проектів учні повинні використовувати основні принципи проектної діяльності і реалізувати всі ІКТ-компетентності, набуті в процесі вивчення цього курсу.

Корекційно-розвивальні завдання курсу

Завдання предмету полягають у вивченні основних питань науки інформатики в достатньому обсязі та розвитку світогляду учнів.

Важливим корекційно-розвивальним завданням навчання інформатики є формування і розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності, формування понять про комп'ютерний світ та опанування діями комп'ютерною технікою, розвиток умінь створювати графічні зображення; формування вмінь переносити здобуті знання під час розв'язування завдань невідомої структури; розвиток алгоритмічного, логічного та критичного мислення; здатність раціонально використовувати комп'ютер і комп'ютерні засоби для розв'язування завдань; уміння застосовувати знання у власній життєдіяльності.

Внаслідок корекційно-розвивального впливу в учнів формуються:

- вміння використовувати сучасні комп'ютери у різних сферах діяльності людини;
- вміння правильної поведінки і БЖ у роботі з комп'ютером;
- вміння називати інформаційні процеси (отримання, зберігання, опрацювання і передавання повідомлень);
- вміння наводити приклади інформаційних процесів зі своєї навчальної діяльності і в навколишньому світі;
- вміння наводити приклади алгоритмів із навколишнього життя;
- вміння установлювати найпростіші причинно-наслідкові зв'язки;
- вміння працювати з комп'ютерними програмами підтримки вивчення навчальних предметів;

- вміння створювати власне порт фоліо.

Особливостями реалізації корекційно-розвивального змісту курсу інформатики є органічне поєднання навчання і виховання; засвоєння знань і розвиток пізнавальних здібностей учнів; практична спрямованість викладання, що вимагає формування умінь застосовувати знання на практиці. Вироблення необхідних для цього навичок є основним принципом під час подальшого вивчення інформатики в класах спеціальної школи для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.

5 клас

35 год (1 год на тиждень)

<i>№ п/ п</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Зміст навчального матеріалу</i>	<i>Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів</i>	<i>Спрямованість корекційно-розвивальної роботи</i>
1.	4	<u>Інформація та повідомлення.</u> <u>Інформаційні процеси</u> Поняття інформації. Повідомлення. Способи подання повідомлень. Інформаційні процеси: зберігання, опрацювання, передавання та пошук повідомлень. Дані та пристрої, що використовуються для роботи з даними.	<i>Учень (учениця) описує:</i> взаємозв'язки між поняттями <i>інформація, повідомлення, дані</i> ; способи подання повідомлень: текстовий, графічний, звуковий, відео, умовні жести та сигнали, комбінований; призначення різних пристроїв, що використовуються людиною для роботи з даними (комп'ютер, телефон, диктофон, факс, плеєр, калькулятор, фотокамера, кінокамера, ігрові приставки, навігатор та ін.); основні інформаційні процеси та пристрої для їх реалізації; <i>наводить приклади:</i> повідомлень, поданих різними способами; інформаційних процесів зі своєї навчальної діяльності і в світі; <i>розрізняє:</i> способи подання повідомлення;	Корекція зорового сприймання, окоміру, координації рухів руки та ока. Розвиток аналітико-синтетичного сприймання на основі визначення способів подання повідомлень, призначення різних пристроїв, що використовуються людиною для роботи з даними. Корекція розвитку зорової пам'яті, розвиток зосередженості та стійкості уваги. Збагачення уявлень про інформацію та повідомлення. Формування елементарних правил поведінки та БЖ з комп'ютером.

			інформаційні процеси, що відбуваються під час навчальної діяльності, у повсякденному житті та при роботі з різними пристроями	
2.	10	Основи роботи з комп'ютером Складові комп'ютера (системний блок, пристрої введення (миша, клавіатура), зберігання (жорсткий магнітний диск, оптичний диск, флеш-пам'ять), виведення даних (монітор, принтер), їх призначення Види сучасних персональних комп'ютерів (стаціонарні, портативні, планшети, комунікатори). Правила поведінки і безпеки життєдіяльності в комп'ютерному класі. Підготовка комп'ютера до роботи. Коректне завершення роботи з комп'ютером. Об'єкти. Властивості об'єктів, значення властивостей. Об'єкти навколо нас. Класифікація об'єктів. Робочий стіл. Меню, їх призначення. Види меню. Поняття про програму. Запуск програми на виконання. Вікно програми, основні об'єкти вікна. Завершення роботи з програмою. Операції над вікнами. Поняття про файл і каталог (папку), їх імена. Перегляд списків імен файлів і папок. Практична робота № 1. Робота з вікнами та їх об'єктами. Практична робота № 2. Робота з клавіатурним тренажером.	Учень (учениця) має уявлення: про об'єкти та їх властивості; значення властивостей; класифікацію об'єктів; описує поняття: програма; файл; каталог (папка); пояснює призначення: персонального комп'ютера; основних складових комп'ютера; меню; наводить приклади: об'єктів, властивостей об'єктів, значень властивостей об'єктів; пристроїв введення, виведення, зберігання даних; сучасних персональних комп'ютерів; різних видів меню; називає: основні об'єкти вікна (рядок заголовка, кнопки управління, робоча область); основні операції, які можна виконувати над вікнами; знає та дотримується: правил поведінки та безпеки життєдіяльності під час роботи в комп'ютерному класі; знає: призначення основних клавіш клавіатури комп'ютера; уміє:	Формування початкових знань про складові комп'ютера, пристрої введення та виведення даних, їх призначення. Корекція розвитку наочно-дійового та наочно-образного мислення на основі аналізу, синтезу, порівняння, виділення та узагальнення істотних ознак об'єктів, встановлення логічних зв'язків, порівняння сучасних персональних комп'ютерів із першими. Розвиток вміння коректного увімкнення, завершення роботи з комп'ютером. Розвиток самостійності виконання основних операцій, які можна виконувати над вікнами робочого столу персонального комп'ютера. Формування свідомого дотримання правил поведінки та безпеки життєдіяльності під час роботи в комп'ютерному класі. Корекція розвитку дрібної моторики (робота із клавіатурним тренажером). Збагачення уявлень про елементарні можливості персонального комп'ютера. Виховання охайності при роботі з комп'ютером, любові до праці та до навчання.

			класифікувати об'єкти за однією з властивостей; вмикати комп'ютер і коректно завершувати роботу з ним; запускати програму на виконання та коректно завершувати роботу з нею; змінювати розміри вікон та їх положення на екрані; згорнути, розгорнути і закривати вікна; відкривати потрібну папку, переглядати списки імен файлів і папок, закривати папку; виконувати операції над об'єктами з використанням миші: вибирати, перетягувати; виконувати операції над об'єктами з використанням меню, зокрема контекстного; вводити текст з використанням символів кирилиці та латиниці, чисел, розділових знаків у середовищі клавіатурного тренажера	
3.	9	<u>Графічний редактор</u> Поняття графічного редактора, його призначення. Середовище растрового графічного редактора. Відкривання збережених зображень у графічному редакторі. Графічні об'єкти та їх властивості. Інструменти для створення графічних об'єктів. Палітра кольорів. Діалогові вікна, їх об'єкти. Інформаційні вікна. Збереження зображень. Розробка плану побудови зображення.	<i>Учень (учениця)</i> <i>пояснює призначення:</i> графічного редактора; буфера обміну; <i>описує:</i> послідовність дій для створення графічного зображення в середовищі визначеного графічного редактора; складові середовища растрового графічного редактора (робоче поле, інструменти роботи з графічними об'єктами, інструменти роботи з зображеннями);	Корекція розвитку наочно-образного мислення на основі роботи у середовищі растрового графічного редактора: аналізу складових середовища графічного редактора, порівняння елементів зображення між собою за формою, кольором, розташуванням; оцінки власного зображення. Розвиток інтересу до створювання й опрацювання зображень в середовищі графічного редактора. Корекція вміння створювати, відкривати, змінювати й зберігати зображення в середовищі графічного

		Створення зображень в середовищі графічного редактора за розробленим планом. Поняття буфера обміну. Додавання тексту. Основні елементи формату символів: шрифт, накреслення, колір, розмір. Практична робота № 3. Опрацювання зображень, створених раніше. Практична робота № 4. Створення графічних зображень за поданим планом	призначення й спосіб використання основних інструментів для створення графічних об'єктів в середовищі графічного редактора; алгоритм виділення на зображеннях засобами графічного редактора частин різних типів; уміє: створювати, відкривати, змінювати й зберігати зображення в середовищі графічного редактора; змінювати значення властивостей графічних об'єктів в середовищі графічного редактора; обирати колір малювання та колір фону на палітрі кольорів; виділяти частини зображень за допомогою інструментів різних типів; переміщувати, копіювати, обертати, зафарбовувати й вилучати виділені частини зображення; створювати текстові написи та добирати шрифт, накреслення, колір, розмір тексту; переключати мовні режими роботи клавіатури; використовує: інструменти середовища графічного редактора для створення та зміни зображень за власним задумом; інструменти для малювання прямих і кривих ліній; інструменти для малювання геометричних фігур;	редактора, корекція просторових уявлень. Удосконалення операційно-технічної сторони створення зображень.
--	--	---	--	---

			інструменти для заливання замкнених частин зображень; інструменти для створення текстових написів; буфер обміну	
4.	9	<u>Редактор презентацій</u> Поняття презентації. Комп'ютерна презентація, її об'єкти. Середовище редактора презентацій. Відкривання презентації та її перегляд. Режими роботи в середовищі редактора презентацій. Текстові та графічні об'єкти слайдів. Вставлення зображень. Змінення значень їх властивостей. Введення та редагування тексту. Форматування текстових об'єктів Збереження презентацій. Розробка плану створення презентації: визначення мети, сценарію та структури презентації. Поняття шаблону презентації. Створення презентацій на основі шаблону. <i>Практична робота № 5.</i> Створення презентації, зокрема фотоальбому. <i>Практична робота № 6.</i> Створення презентації на основі шаблону за наведеним планом	<i>Учень (учениця)</i> <i>пояснює призначення:</i> комп'ютерних презентацій; редактора презентацій; фотоальбому; шаблону презентації; <i>описує:</i> складові середовища редактора презентацій (робоче поле, інструменти роботи з об'єктами слайду, інструменти роботи зі слайдами, інструменти роботи з презентацією); основні складові комп'ютерної презентації; послідовність дій щодо створення презентацій засобами редактор презентацій; послідовність дій роботи з редактором комп'ютерних презентацій; <i>наводить приклади:</i> об'єктів слайда; використання презентацій у процесі навчання; <i>розрізняє:</i> текстові та графічні об'єкти слайду презентації; режими роботи в середовищі редактора презентацій; <i>уміє:</i>	Активація зорової пам'яті, спостережливості, розвиток аналітичного сприймання у процесі ознайомлення із середовищем редактора презентацій. Розвиток творчої уяви, фантазії, емоційно-образної пам'яті на основі розробки плану та сценарію створення презентації. Розвиток вміння правильно розташовувати зображення на одному слайді, створювати та зберігати фотоальбом і презентації на основі шаблону, виділяти слайди та виконувати над ними прості операції: відкривати контекстне меню, переміщувати, змінювати значення властивостей, вилучати, вводити текст і редагувати його, формувати текстові об'єкти на слайдах, формувати графічні об'єкти на слайдах, демонструвати презентацію з усним супроводом слухачам. Розвиток мовлення шляхом розширення та уточнення активного словника інформаційних понять. Виховання позитивного ставлення до інформаційної діяльності. Розвиток дрібної моторики рук на основі удосконалення навичок роботи з клавіатурою. Розвиток комунікативних умінь на основі збагачення

			створювати та зберігати фотоальбом і презентації на основі шаблону; розробляти план створення презентації; здійснювати перегляд презентації та впорядкування слайдів; виділяти слайди та виконувати над ними прості операції: відкривати контекстне меню, переміщувати, вилучати; виділяти об'єкти слайду та виконувати над ними прості операції: відкривати контекстне меню, переміщувати, змінювати значення властивостей, вилучати; вводити текст і редагувати його; форматувати текстові об'єкти на слайдах: зміна шрифту, розміру, кольору, накреслення, вирівнювати; вставляти зображення до слайду презентації; форматувати графічні об'єкти на слайдах: зміна розміру, перефарбування; відкривати файл, що містить презентацію; демонструвати презентацію з усним супроводом слухачам	словникового запасу, виконання завдань, які потребують самостійного вживання вивчених термінів, складання речень як описового, так і пояснювального змісту.
5.	3	<u>Резерв</u>		